

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.703/2017/4. szám

A Szegedi Ítéltábla a Dr. Székely Gábor Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. Székely Gábor) által képviselt felperesnek - az L. Nagy és Lombos Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. Lombos Péter Barnabás ügyvéd) által képviselt alperes ellen szerződési feltétel érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Gyulai Törvényszék május 17. napján kelt 5.P.20.075/2017/4. számú ítélete ellen a felperes 5. és 7. sorszám alatt benyújtott fellebbezése alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 12 700 (tizenkettőezer-hétszáz) Ft másodfokú perköltséget.

A feljegyzett 48 000 (negyvennyolcezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

A felperes és az alperes jogelődje, az **(alperesi jogelőd neve)** Zrt. (a továbbiakban: alperes) 2006. május 8. napján svájci frank alapú kölcsönszerződést kötöttek egymással a felperes által megvásárolni kívánt gépjármű vételárának a finanszírozására. A kölcsönszerződés 10. pontjában rögzített „Záradékok” címmel jelölt szövege - egyebek között - az alábbiakat tartalmazza:

„A Felek kijelentik, hogy ... Az **(alperesi jogelőd neve)** Zrt. Elfogadó Nyilatkozatát elolvasták, a benne foglaltakat megértették, és mint akaratukkal mindenben megegyezőt az alábbi tanúk jelenlétében jóváhagyólag aláírták, valamint a Szerződés, az Általános Szerződési Feltételek és a Üzletszabályzat egy-egy példányát átvették.”

A felperes keresetében a kölcsönszerződés idézett kitétele érvénytelenségének a megállapítását kérte arra alapítottnan, hogy az tisztességtelen szerződési feltétel a 18/1999. (II. 05.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Krm.) 1. § (1) bekezdés j) pontja értelmében, mivel a bizonyítási terhet a fogyasztó hátrányára változtatja meg. Kifejtette azt az álláspontját, hogy az Általános Szerződési Feltételek (ÁSZF) csak akkor válhatott volna a kölcsönszerződés részévé, ha az alperes vagy annak képviselője azt átadta volna a részére, vagy lehetővé tette volna tartalmának a megismerését. Tagadta, hogy az Üzletszabályzat az ügyletkötés helyén rendelkezésre állt, vagy tájékoztatást

kapott volna annak fellelhetőségéről. Álláspontja alátámasztásaként hivatkozott az Európai Unió Bíróságának C-449/13. számú határozatára, amelyben a bíróság akként foglalt állást, hogy az ún. szabványzáradék a fogyasztó terhére fordítja meg a bizonyítási terhet, ezért az tisztességtelen.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Védekezése szerint a felperes által támadott szerződési rendelkezés tisztességtelenségének a megállapítása nem terjedhet ki annak megállapítására is, hogy az üzletszabályzat nem vált a szerződés részévé a kereseti kérelemhez kötöttség elvére tekintettel. Utalt arra, az a megállapítás iránti kereset pedig, hogy az üzletszabályzat nem vált a szerződés részévé, a Pp. 123. §-ában előírt eljárási feltételek hiányában érdemben nem lenne vizsgálható. Előadta, nem tisztességtelen az, hogy a jogviszony egyes részletszabályai általános szerződési feltételekben kerülnek rögzítésre, a sérelmezett kitétel azonban nem minősül általános szerződési feltételnek, miután kötelezettségeket, jogokat nem rögzít, ezért fogalmilag kizárt tisztességtelenségének a vizsgálata.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította, és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 12 700 Ft perköltséget. Megállapította, hogy a feljegyzett 36 000 Ft eljárási illeték az állam terhén marad. Határozatának indokolása szerint egyetértett az alperes azon álláspontjával, miszerint a támadott szerződési rendelkezés nem tartalmaz a felekre nézve jogokat vagy kötelezettségeket, hanem csupán tényállításokat, az ilyen tartalmú rendelkezések tisztességtelensége pedig nem állapítható meg. Kiemelte, annak, hogy a felperes az ÁSZF-hez tartozó okiratokat nem ismerhette meg, nem az a következménye, hogy az erre vonatkozó szerződési feltétel tisztességtelen, hanem az, hogy az ÁSZF nem válik a szerződés részévé. Utalt arra, a pernek nem volt tárgya, hogy az ÁSZF a szerződés részévé vált-e vagy sem, ezért ezt vizsgálnia nem kellett, annak megállapítása pedig, hogy a felperes az ÁSZF-et nem vette át, a Pp. 123. §-ában írt feltételek hiányában nem kérhető.

A felperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet keresete szerinti megváltoztatását, másodlagosan a Pp. 252. § (2) bekezdésére, harmadlagosan pedig a Pp. 252. § (3) bekezdésére alapítottan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását kérte. Változatlanul fenntartotta azt az álláspontját, hogy a szerződés támadott rendelkezése a Krm. 1. § (1) bekezdés j) pontja alapján érvénytelen. Érvelése szerint e rendelkezés általános szerződési feltételnek minősül, amely az 1959. évi IV. tv. (a továbbiakban: 1959-es Ptk.) 205/B. §-ában foglaltak értelmében akkor válhatott volna a szerződés részévé, ha azt az alperes átadta volna, és lehetővé tette volna számára annak megismerését. Ismételten utalt az elsőfokú eljárásban hivatkozott C-449/13. számú határozatra álláspontjának alátámasztásaként, hangsúlyozva, hogy az uniós jog tárgyában tett ítéleti megállapítás kötelező a tagállami bíróságokra. Megítélése szerint az elsőfokú bíróságnak vizsgálnia kellett volna a szerződési feltétel egyedi megtárgyaltságát, ezt az alperesnek kellett volna bizonyítania. Hangsúlyozta, a tekintetben az elsőfokú bíróságot a Pp. 3. § (3) bekezdése alapján tájékoztatási kötelezettség terhelte, ezt azonban elmulasztotta.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte az elsőfokú eljárásban kifejtett indokai alapján. Utalt arra, a felperes által hivatkozott bírósági határozatok nem alkalmasak a fellebbezési érvelés alátámasztására. Megjegyezte továbbá, az elsőfokú bíróság által megítélt 12 700 Ft perköltség eltúlzottan alacsony, nem felel meg a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet szerint számítható összegnek. Annak alapján ugyanis 30 000 Ft + áfa, azaz 38 100 Ft a megállapítható ügyvédi munkadíj, az elsőfokú bíróság pedig nem adta indokát, hogy ezt az összeget milyen okból mérsékelte.

A fellebbezés **alaptalan.**

Az ítéletábra az elsőfokú bíróság döntésével és annak kifejtett indokaival is egyetért, ezért ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése és Pp. 254. § (3) bekezdése alapján annak helyes indokai szerint hagyta helyben.

A fellebbezés kapcsán az alábbiakat emeli ki:

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az egyedi szerződés támadott kitétele nem minősül általános szerződési feltételnek. A szerződés meghatározott személyek között - azok kölcsönös és egybehangzó akaratnyilatkozatával - keletkező jogviszony, amelyből kötelezettség származik meghatározott szolgáltatás teljesítésére és jogosultság annak követelésére (1959-es Ptk. 198. § (1) bekezdés, 205 § (1) bekezdés). E fogalom-meghatározásból következően szerződéses feltételnek a szerződés tartalmát jelentő jogok gyakorlására és kötelezettségek teljesítésére vonatkozó szerződési kitétel minősül. Az üzletszabályzat átvételére és megértésére vonatkozó nyilatkozat egyrészt nem a felek kölcsönös és egybehangzó akaratnyilatkozata, hanem a felperes egyoldalú nyilatkozata, másrészt a szerződő felek számára nem határoz meg sem jogokat, sem kötelezettségeket, következésképp nem tekinthető általános szerződési feltételnek. A felperes által az elsőfokú eljárásban és a fellebbezésében felhívott Európai Unió Bíróságának határozata a jelen ügyben nem bír jelentőséggel, a felperes által megjelölt, az üzletszabályzat átvételére és megértésére vonatkozó szerződési kitétel ugyanis nem azonos az Európai Bíróság határozatában szereplő, a hitelező tájékoztatási kötelezettségének elismerésére vonatkozó ún. szabványzáradékkal.

Az, hogy a felperes megkapta-e illetve megismerhette-e az általános szerződési feltételeket, a kereset elbírálása szempontjából nem bír jelentőséggel. E hivatkozás vizsgálatára akkor kerülhetne sor, ha a jogvita elbírálásához abban a kérdésben kellene állást foglalni, hogy mi a szerződés tartalma. Ilyen keresete azonban a felperesnek nem volt. Ezért az ítéletábra csupán megjegyzi, hogy az üzletszabályzat átvételét elismerő felperesi nyilatkozatot is tartalmazó egyedi szerződés teljes bizonyító erejű magánokiratban került rögzítésre. A Pp. 196. § (1) bekezdése szerint a teljes bizonyító erejű magánokirat - az ellenkező bizonyításáig - teljes bizonyítékul szolgál arra, hogy a kiállítója az abban foglalt nyilatkozatot megtette, elfogadta, vagy magára nézve kötelezőnek ismerte el. A bizonyítás tehát a teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt nyilatkozattal szemben a felperest terhelte, állítása alátámasztására pedig bizonyítást nem ajánlott fel.

Az alperes az elsőfokú ítélet ellen jogorvoslati kérelmet nem terjesztett elő, ezért fellebbezési ellenkérelmének az elsőfokú ítélet perkoltságra vonatkozó rendelkezését érintően tett előadása kapcsán csupán megjegyzi az ítéletábra, hogy a jelen per meg nem határozható perértékű (Itv. 39. § (3) bekezdés b) pont). A meg nem határozható perérték alapján megállapítható ügyvédi munkadíjra az alperesi hivatkozással ellentétben nem az IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a rendelkezései alkalmazandók, hanem a (3) bekezdés alapján a munkadíj óradíjban számítandó. Ennek megfelelően az elsőfokú bíróság két munkaóra figyelembevételével az általános forgalmi adóval növelt összegben határozta meg az alperes jogi képviselőjét ellátó ügyvéd munkadíját.

Az ítéletábra az eredménytelenül fellebbező felperest marasztalta az alperes hivatkozott IM rendelet 3. § (3), (5) bekezdése és 4/A. §-a alapján megállapított ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perkoltságnak a megfizetésére 4 munkaóra figyelembevételével.

A felperes személyes költségmentesség kedvezményében részesült, ezért a feljegyzett az Itv. 39. § (3) bekezdés c) pontja szerint meghatározott mértékű fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján, a 13. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel az állam viseli.

S z e g e d , 2018. január 3.

Dr. Szeghő Katalin sk.
a tanács elnöke

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
előadó bíró

Dr. Lengyel Nóra sk.
táblabíró